

**SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO – WYCHOWAWCZY
W STAROGARDZIE GD.**

**PROGRAM WYCHOWAWCZO -
PROFILAKTYCZNY**

Spis treści

- I. Podstawa prawna
- II. Wprowadzenie
- III. Charakterystyka placówki
- IV. Założenia programu
- V. Treści wychowawczo – profilaktyczne wynikające z podstawy programowej
- VI. Kierunki pracy wychowawczo – profilaktycznej na lata 2017 - 2019
- VII. Sposoby realizacji programu
- VIII. Monitoring i ewaluacja programu

Program opracowały:

Barbara Burandt – Rutkowska
Anna Wachnik

I. Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 59)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 60)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r., poz. 356)
- Konwencja o Prawach Dziecka z 20 listopada 1989 r.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. art.72
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1591)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. 2017 r. poz. 1113)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz. 1249)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2017 r. poz. 649)
- Rządowy program wspomaganie w latach 2015 – 2018 organów prowadzących szkoły w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach – „Bezpieczna+”
- Statut Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Starogardzie Gdańskim

II. Wprowadzenie

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci. Nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój. Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży. Profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje równoległe trzy obszary działania:

- wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu – budowanie odporności i konstruktywnej zaradności,
- ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia,
- inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Treści i zadania o charakterze wychowawczym skierowane są do uczniów; treści i zadania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o diagnozę potrzeb i problemów występujących w społeczności szkolnej, skierowane są do uczniów, nauczycieli i rodziców.

W realizacji zadań z zakresu wychowania i profilaktyki stosowane są następujące strategie adekwatne do wieku uczniów, rodzaju problemów oraz stopnia zagrożenia:

- informacyjne, których celem jest dostarczenie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych, a poprzez to umożliwienie dokonywania racjonalnych wyborów,
- edukacyjne, dzięki którym u uczniów rozwijane są ważne umiejętności psychologiczne i społeczne (umiejętność nawiązywania i utrzymywania kontaktów z ludźmi, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania konfliktów, opierania się naciskom otoczenia, itp.),
- alternatywne, których celem jest pomoc w zaspokojeniu ważnych potrzeb (m. inn. sukcesu, przynależności) oraz osiąganie satysfakcji życiowej przez angażowanie się w działania społecznie aprobowane (artystyczne, społeczne, sportowe),

- interwencyjne, poprzez które pomoc otrzymują osoby z trudnościami w identyfikowaniu i rozwiązywaniu problemów oraz wsparcie w sytuacjach kryzysowych.

III. Charakterystyka placówki

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Starogardzie Gdańskim jest placówką dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym, z niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, wymagających stosowania specjalnych oddziaływań wychowawczych, pomocy psychologiczno- pedagogicznej oraz zajęć rewalidacyjnych ze względu na występujące niepełnosprawności oraz które z powodu tych niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do szkoły w miejscu zamieszkania. Ośrodek prowadzi także zajęcia rewalidacyjno - wychowawcze indywidualne i grupowe dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, organizuje wczesne wspomaganie rozwoju dla dzieci z problemami rozwojowymi. Prowadzi zajęcia edukacyjne i opiekuńczo- wychowawcze w szkole przyszpitalnej zorganizowanej w Zakładzie Opieki Zdrowotnej - w Szpitalu dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Starogardzie Gdańskim.

Uczniami ośrodka są dzieci i młodzież w wieku od 3 do 25 roku życia, zamieszkujące na terenie 14 gmin, często odległych od siedziby ośrodka. Większość uczniów dowożona jest na zajęcia transportem organizowanym przez gminy w określonych stałych godzinach; duża grupa uczniów korzysta ze szkolnej świetlicy przed i po zajęciach.

Specyfiką naszej placówki jest duże zróżnicowanie uczniów pod względem wieku, możliwości rozwojowych, intelektualnych i zdrowotnych oraz potrzeb, na różnych etapach i poziomach edukacji (przedszkole, szkoła podstawowa, gimnazjum, szkoła zawodowa, branżowa I stopnia, szkoła przysposabiająca do pracy, grupy wychowawcze w internacie).

Sytuacja rodzinna naszych uczniów jest zróżnicowana: wśród nich są dzieci wychowujące się w rodzinach niepełnych, w rodzinach wymagających wsparcia w spełnianiu swoich funkcji opiekuńczo - wychowawczych, w pieczy zastępczej, objętych opieką sądu z powodu dysfunkcji w rodzinie, o różnym statusie materialnym.

W realizacji zadań edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych i profilaktycznych ośrodek współpracuje z wieloma podmiotami funkcjonującymi w środowisku lokalnym, działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży: poradnią psychologiczno – pedagogiczną, sądem rejonowym, ośrodkami pomocy społecznej, ośrodkami pomocy rodzinie, policją, strażą pożarną, strażą miejską, służbą zdrowia. Uczniowie i nauczyciele korzystają także z oferty szeregu instytucji wspomagających edukację formalną, wspierających rozwój uczniów oraz otwarcie na współpracę i innowacje: Starogardzkiego Centrum Kultury, Ogniska Pracy Pozaszkolnej, Parafii Rzymsko – Katolickiej, Nadleśnictwa Starogard, Schroniska dla Zwierząt, Cinema City, Muzeum Ziemi Kociewskiej, Ogrodu Dendrologicznego w Wirtach, Ośrodka Sportu i Rekreacji.

W placówce prężnie działa Rada Rodziców, która współpracuje ze szkołą w zakresie wszystkich spraw związanych z jej statutowymi zadaniami dotyczącymi kształcenia oraz funkcjonowania oraz Samorząd Uczniowski.

Ośrodek umożliwia uczniom udział w zajęciach rewalidacyjnych wspierających ich rozwój oraz zajęciach pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania i uzdolnienia. Dużym zainteresowaniem uczniów cieszą się zajęcia w pracowni garncarstwa, zajęcia zespołu tanecznego „Wenus”, kółko teatralne, kółka przedmiotowe.

W ośrodku tradycyjnie organizowane są różnorodne uroczystości, imprezy i wydarzenia: przedstawienia teatralne z udziałem uczniów, rodziców i nauczycieli adresowane do odbiorców ze środowiska lokalnego, Wojewódzki Konkurs Matematyczny „Główka pracuje”, spotkania integracyjne z dziećmi z Przedszkola Nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi, realizacja projektów edukacyjno – wychowawczych o tematyce regionalnej, obchody Dnia Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną, Tydzień Czytania Dzieciom w ramach ogólnopolskiej akcji „Cała Polska Czyta Dzieciom”, akcja „Sprzątanie Świata”, otrzęsiny w internacie, konkursy z okazji Światowego Dnia Tabliczki Mnożenia, zabawy andrzejkowe, obchody Dnia Pluszowego Misia, szkolne dni profilaktyki, mikołajki, wigilia w internacie i klasowe spotkania wigilijne, przedstawienie jasełkowe na Boże Narodzenie, bale karnawałowe, spotkanie noworoczne dla rodziców wychowanków internatu, szkolny konkurs „Mistrz Sudoku”, „Ja i przedsiębiorczość”, „Mistrz ortografii”, „Matematyka na szkle malowana”, „Najładniejsza tabliczka mnożenia”, „Świat z figur geometrycznych”, „Mam talent”, „Od głoskowania do rapowania”, wycieczki i biwaki klasowe, spotkanie dla uczniów wyróżniających się, apele świąteczne. Uczniowie biorą udział w imprezach, turniejach, konkursach organizowanych przez inne szkoły, placówki i podmioty. Biorą udział w europejskich projektach współpracy szkół. Angażują się w akcje charytatywne na rzecz innych ludzi i zwierząt.

W placówce kultywuje się ceremoniał szkolny z udziałem sztandaru podczas organizacji obchodów świąt państwowych i ważnych uroczystości szkolnych: inauguracja i zakończenie roku szkolnego, ślubowanie uczniów klas pierwszych, Dzień Edukacji Narodowej, rocznica Odzyskania Niepodległości, rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja.

W ośrodku systematycznie analizowane i diagnozowane są wszystkie obszary działalności: postępy edukacyjne, efekty wychowania, klimat, potrzeby i problemy społeczności szkolnej.

Podstawą diagnozy są: wyniki ewaluacji wewnętrznej, ankiety, obserwacje, analiza dokumentacji (wyników klasyfikacji i promocji, wyników sprawdzianów i egzaminów, wyniki frekwencji, analiza wskaźników zachowań nieprzystosowawczych), ocena efektywności realizowanych w ośrodku programów: wychowawczego i profilaktyki, diagnoza potrzeb opiekuńczo- wychowawczych.

Mocną stroną w obszarze wychowania i profilaktyki jest frekwencja uczniów na zajęciach, efektywność działań z zakresu profilaktyki używania środków psychoaktywnych, kształtowania postaw: asertywność, empatia, tolerancja, wrażliwość społeczna, poszanowanie

wspólnej własności, poziom poczucia bezpieczeństwa uczniów na terenie ośrodka, przestrzeganie prawa przez uczniów.

Prowadzone diagnozy i analizy wskazują obszary kluczowe w działalności wychowawczo – profilaktycznej ośrodka: nieprawidłowe relacje rówieśnicze (zachowania agresywne), używanie wulgaryzmów, rozładowywanie napięć emocjonalnych w sposób niekontrolowany i zagrażający bezpieczeństwu, palenie papierosów, bezpieczne korzystanie z nowych technologii komunikacyjnych, kompetencje wychowawcze rodziców.

IV. Założenia programu

Spółeczność szkolną ośrodka stanowią uczniowie, ich rodzice oraz wszyscy pracownicy placówki. Osoby te współpracują ze sobą w atmosferze wzajemnego zrozumienia i szacunku.

Działania wychowawczo – profilaktyczne stanowią integralną część procesu kształcenia i należą do priorytetowych zadań placówki.

Zadaniem ośrodka jest tworzenie warunków niezbędnych do zapewnienia uczniowi poczucia bezpieczeństwa, budowania i wzmacniania poczucia własnej wartości i akceptacji oraz komfortu psychicznego w procesie integracji ze środowiskiem, jednocześnie warunków wyzwalających i wspierających aktywność i uczestniczenie w życiu klasy, szkoły, rodziny i środowiska.

Misją ośrodka jest przygotowanie uczniów, w miarę ich możliwości, do niezależnego, samodzielnego, aktywnego i twórczego życia oraz zaspokajanie ich specjalnych potrzeb edukacyjnych i rehabilitacyjnych.

Uczeń – absolwent ośrodka ma być:

- świadomy swojej wartości,
- wrażliwy i empatyczny,
- odpowiedzialny i obowiązkowy,
- twórczy,
- uczciwy,
- tolerancyjny,
- kulturalny i przyjacielski,
- asertywny,
- ciekawy świata,
- świadomy własnego pochodzenia oraz szanujący kulturę i tradycję swojego kraju.

Program wychowawczo - profilaktyczny został opracowany na podstawie przyjętej w ośrodku koncepcji wychowania i systemie wartości, takich jak:

- równość: pełne uczestnictwo w życiu społecznym i kulturalnym,
- wolność: autonomia w podejmowaniu decyzji, prawo samostanowienia,
- godność: przekonanie o własnej wartości i oczekiwanie poszanowania swojej osoby,
- odpowiedzialność: za własne czyny, za drugiego człowieka,
- samodzielność: rozwijanie autonomii, przygotowanie do pełnienia ról społecznych, dążenie do kierowania własnym rozwojem,
- tolerancja: akceptowanie inności, poszanowanie każdego człowieka,
- prawdomówność i kultura bycia na co dzień,
- pracowitość: dążenie do doskonalenia umiejętności i zdobywania nowych,
- koleżeństwo: umiejętność budowania pozytywnych relacji z rówieśnikami,
- szacunek: przekonanie o podmiotowości i wartości każdego człowieka.

Celami strategicznymi programu są:

- kształtowanie bezpiecznego i przyjaznego klimatu w ośrodku poprzez budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów, nauczycieli rodziców,
- wdrażanie uczniów do funkcjonowania społecznego oraz rozumienia i przestrzegania norm społecznych,
- wyposażenie uczniów w takie wiadomości i umiejętności, które pozwolą mu – na miarę indywidualnych możliwości - na korzystanie z jego wolności i praw człowieka oraz pozwolą mu na postrzeganie siebie jako niezależnej osoby i zdobycie maksymalnej samodzielności w zakresie zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych,
- budowanie tożsamości uczniów i pozytywnego stosunku do samego siebie poprzez kształtowanie umiejętności realistycznego oceniania swoich możliwości i ograniczeń, umiejętności przewycięzania ujemnych emocji związanych z niepełnosprawnością,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- ograniczanie i likwidowanie czynników zaburzających zdrowy styl życia,
- zapobieganie zachowaniom nieprzystosowanym: przemocy i agresji, używaniu środków psychoaktywnych, cyberprzemocy, wczesnej inicjacji seksualnej, popełnianiu czynów karalnych,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców oraz nauczycieli,

- integrowanie ośrodka ze środowiskiem lokalnym i promowanie jego działalności w tym środowisku.

Zadania dyrektora i wicedyrektorów:

- dbanie o prawidłowe funkcjonowanie ośrodka, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej, kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole,
- wspieranie realizacji działań profilaktycznych w środowisku szkolnym,
- stwarzanie warunków do prawidłowej realizacji Konwencji o Prawach Dziecka,
- kontrola wypełniania przez uczniów obowiązku szkolnego,
- organizowanie szkoleń dla nauczycieli,
- organizowanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- dbanie o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie ośrodka.

Zadania pedagoga i psychologa:

- prowadzenie badań i działań diagnostycznych,
- prowadzenie konsultacji z rodzicami i nauczycielami w zakresie wiedzy dotyczącej procesów rozwoju oraz potrzeb dzieci i młodzieży,
- udzielanie uczniom pomocy psychologiczno – pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży,
- minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów,
- inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych,
- współdziałanie z instytucjami wspomagającymi realizację zadań wychowawczo – profilaktycznych,
- monitorowanie przebiegu realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego.

Zadania wychowawców/nauczycieli:

- diagnozowanie sytuacji wychowawczej w klasie/grupie, rozpoznawanie indywidualnych potrzeb uczniów,
- planowanie pracy wychowawczo – profilaktycznej,
- realizowanie w toku pracy edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej i terapeutycznej treści i celów programu wychowawczo – profilaktycznego ośrodka,
- organizowanie i koordynowanie udzielania uczniom pomocy psychologiczno – pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej w pracy z uczniem,

Zadania rodziców:

- współdziałanie z nauczycielami i wychowawcą w zakresie wspomagania dziecka w jego rozwoju,

Zadania pracowników administracji i obsługi:

- informowanie dyrekcji o zauważonych zachowaniach problemowych wśród uczniów, dbanie o tworzenie przyjaznego klimatu ośrodka.

V. Treści wychowawczo – profilaktyczne wynikające z podstawy programowej

Treści wychowawczo – profilaktyczne do realizacji w klasach I – III szkoły podstawowej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, autyzmem

OBSZAR	ZADANIA
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia; • zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym; • kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie; • rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; • kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo – skutkowego; • uświadomienie wpływu przyrody na życie ludzi, zwierząt i roślin; • kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych; • rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń;

	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł; • kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej; • przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi; • zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju; • rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.
<p>Kultura – wartości, normy, wzory zachowań</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzania się; • kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła; • kształtowanie gotowości do uczestniczenia w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także ze poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność; • kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci; • kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji; • inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia; • przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów; • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań; • wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną; • kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji; • kształtowanie poczucia własnej wartości, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności

	<p>i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania;</p> <ul style="list-style-type: none"> kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<ul style="list-style-type: none"> zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych; przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym; kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno – komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu nadmiernej pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, internetu i multimediiów; przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach; kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.

Treści wychowawczo – profilaktyczne do realizacji w klasach IV – VIII szkoły podstawowej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

OBSZARY	ZADANIA				
	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII
Zdrowie edukacja zdrowotna	<p>Nabywanie podstawowej wiedzy na temat stresu.</p> <p>Inspirowanie uczniów do myślenia o własnej motywacji do działania.</p> <p>Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie.</p>	<p>Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywują.</p> <p>Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.</p> <p>Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń</p>	<p>Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości.</p> <p>Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, świadomości mocnych i słabych stron.</p> <p>Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości.</p> <p>Doskonalenie</p>	<p>Kształtowanie postawy pro aktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialność za swoje działania i decyzje.</p> <p>Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów.</p> <p>Rozwijanie umiejętności hierarchizacji wartości.</p>	<p>Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązanie – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością.</p> <p>Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie krótko- i długoterminowych celów.</p> <p>Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów</p>

	<p>Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy i porady, kiedy pojawiają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny.</p> <p>Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.</p>	<p>i niedoskonałości.</p>	<p>i wzmacnianie zdrowia fizycznego.</p>	<p>Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie potencjału osobistego.</p> <p>Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.</p>	<p>uwzględniając kryteria ważności i pilności.</p> <p>Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości.</p> <p>Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania aktywności fizycznej jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne.</p>
<p>Relacje kształtowanie postaw społecznych</p>	<p>Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania.</p> <p>Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb.</p> <p>Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi.</p> <p>Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób.</p> <p>Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących</p>	<p>Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy.</p> <p>Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat).</p> <p>Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna).</p> <p>Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę.</p> <p>Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących</p>	<p>Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu.</p> <p>Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat).</p> <p>Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażania własnych opinii, przekonań i poglądów.</p> <p>Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka.</p> <p>Rozwijanie samorządności.</p>	<p>Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron.</p> <p>Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności.</p> <p>Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat).</p>	<p>Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron.</p> <p>Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji.</p> <p>Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.</p>

	głębszych relacji. Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.	i autorytetów.			
Kultura wartości, normy i wzory zachowań	Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka. Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienie prawdy, sprawiedliwe traktowanie. Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia. Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.	Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów. Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw. Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji. Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.	Rozwijanie zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności. Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływu rówieśników i mediów na zachowanie. Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które na nie wpływają. Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.	Popularyzowanie pozytywnych, wartościowych form spędzania czasu wolnego. Rozwijanie pozytywnego stosunku o procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności. Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość. Umacnianie więzi ze społecznością lokalną.	Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości. Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.
Bezpieczeństwo profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów. Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. Uświadamianie zagrożeń	Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji. Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania. Dokonywanie analizy wpływu	Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku.	Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie. Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich. Przeciwdziałanie	Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych. Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów.

	<p>wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych.</p> <p>Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.</p>	<p>nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań.</p> <p>Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania.</p> <p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i Internetu.</p>	<p>Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi.</p> <p>Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych.</p> <p>Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.</p>	<p>ryzykownym zachowaniom seksualnym.</p> <p>Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków.</p> <p>Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe?</p>	<p>Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy.</p> <p>Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu.</p> <p>Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.</p>
--	---	---	---	--	--

Treści wychowawczo – profilaktyczne do realizacji w szkole przysposabiającej do pracy dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnością sprzężoną

OBSZAR	ZADANIA
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> rozwijanie umiejętności dbałości o własne zdrowie i innych osób oraz umiejętności tworzenia środowiska sprzyjającego zdrowiu; kształtowanie umiejętności organizowania bezpiecznego wypoczynku i czasu wolnego przez podejmowanie różnych aktywności; poznawanie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy; tworzenie warunków do rozwijania kondycji fizycznej i troski o własne zdrowie.
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none"> doskonalenie kompetencji społecznych pozwalających zbudować pozytywny obraz samego siebie; rozwijanie umiejętności komunikacyjnych i budowania relacji

	<p>z innymi osobami odpowiednio do pełnionych ról społecznych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • tworzenie warunków sprzyjających podejmowaniu przez uczniów samodzielnych inicjatyw i odpowiedzialnych decyzji; • kształtowanie umiejętności współzycia i współpracy oraz komunikowania się na zasadach otwartości, partnerstwa i wzajemności; • kształtowanie kompetencji społeczno – zawodowych istotnych z punktu widzenia samostanowienia w dorosłym życiu.
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	<ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie zaradności, wspomaganie autonomii i niezależności życiowej uczniów; • rozwijanie postawy ciekawości, otwartości i poszanowania innych; • kształtowanie prawidłowej postawy wobec pracy w aspekcie motywacji, kompetencji i zaangażowania w pracę; • rozwijanie kreatywności uczniów oraz ich uzdolnień i zainteresowań; • organizowanie i współorganizowanie z uczniami uczestniczenia w aktualnych wydarzeniach społecznych i kulturalnych oraz zapewnienie możliwości korzystania z różnych form spędzania czasu wolnego (turystyka, krajoznawstwo, rekreacja, imprezy sportowe i kulturalne); • tworzenie warunków do poznawania tradycji i obyczajów lokalnych i narodowych oraz rozbudzanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej, regionu i kraju; • podejmowanie praktycznych działań na rzecz ochrony środowiska; • wyposażenie ucznia w takie umiejętności i wiadomości, które pozwolą mu na korzystanie – na miarę możliwości – z jego wolności i praw człowieka; • kształtowanie poczucia odpowiedzialności za samodzielnie dokonywane wybory i podejmowane decyzje.
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<ul style="list-style-type: none"> • uczenie umiejętności ochrony siebie, swojej intymności oraz poszanowania intymności innych osób; • rozwijanie zachowań asertywnych i umiejętności odmawiania; • poznawanie zasad bezpieczeństwa w kontaktach z innymi ludźmi nawiązywanych za pomocą Internetu i innych nowych technologii.

Treści wychowawczo – profilaktyczne do realizacji w szkołach ponadpodstawowych

OBSZARY	ZADANIA				
	SZKOŁA BRANŻOWA/TECHNIKUM/LICEUM				
	Klasa I	Klasa II	Klasa III	Klasa IV	Klasa V
Zdrowie edukacja	Nabycie umiejętności dostrzegania	Rozwijanie umiejętności stosowania w	Rozwijanie zdolności do szukania powiązań między	Doskonalenie umiejętności wykorzystywania	Rozwijanie postaw prozdrowotnych poprzez

zdrowotna	<p>indywidualnych różnic związanych ze sposobem reagowania na stres.</p> <p>Doskonalenie umiejętności wyrażania własnych uczuć: dawania i przyjmowania informacji zwrotnej (bez obwiniania innych).</p> <p>Rozwijanie umiejętności dokonywania oceny własnych umiejętności życiowych i planowania ich rozwoju.</p> <p>Doskonalenie umiejętności planowania, organizowania oraz oceniania własnego uczenia się, planowania przyszłości oraz wyznaczania celów i ich realizacji.</p> <p>Utrwalanie umiejętności rozpoznawania symptomów zagrożeń zdrowia fizycznego.</p> <p>Intensywna dbałość o zdrowie poprzez aktywność fizyczną.</p> <p>Rozwijanie postawy pro aktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę oraz odpowiedzialność</p>	<p>praktyce strategii radzenia sobie ze stresem.</p> <p>Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stratą i traumatycznym doświadczeniem poprzez wykorzystywanie sposobów mających na celu odzyskanie poczucia sprawstwa i wpływu na własne życie.</p> <p>Doskonalenie umiejętności asertywnego radzenia sobie w relacjach z innymi.</p> <p>Kształtowanie umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z objawami depresji u siebie i u osób w swoim otoczeniu.</p> <p>Doskonalenie umiejętności organizowania zajęć oraz prawidłowego zarządzania czasem.</p> <p>Doskonalenie umiejętności w zakresie przygotowania do całonocnej aktywności fizycznej oraz ochrony zdrowia własnego oraz innych.</p> <p>Rozwijanie zdolności</p>	<p>indywidualnym potencjałem a planowaną w przyszłości pracą.</p> <p>Kształtowanie świadomości własnych ograniczeń i potrzeby ciągłego rozwoju.</p> <p>Rozwijanie empatii, wrażliwości na potrzeby innych oraz umiejętności udzielania wsparcia emocjonalnego.</p> <p>Doskonalenie umiejętności obniżania napięcia spowodowanego stresem.</p> <p>Wykorzystywanie w praktyce wiedzy z zakresu zagrożeń psychofizycznych w okresie adolescencji: zaburzenia odżywiania (bulimia, anoreksja), zagrożenia związane z nadużywaniem ogólnodostępnych leków.</p> <p>Dążenie do zmiany zachowań zdrowotnych poprzez utrwalanie zachowań sprzyjających zdrowiu lub zmianę zachowań ryzykownych na prozdrowotne.</p>	<p>wiedzy na temat wczesnej identyfikacji zmian chorobowych we własnym ciele (np. wczesna identyfikacja zmian na skórze, potrzeba samobadania piersi u kobiet itp.) w celu ochrony zdrowia.</p> <p>Zastosowanie w praktyce umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów.</p> <p>Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału.</p> <p>Zastosowanie w praktyce umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności.</p>	<p>podejmowanie i urzeczywistnianie działań na rzecz zdrowia.</p> <p>Zastosowanie w praktyce umiejętności obniżania napięcia spowodowanego stresem.</p> <p>Doskonalenie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych.</p> <p>Propagowanie zachowań sprzyjających zdrowiu w kontekście całego dalszego życia.</p>
-----------	---	--	---	--	---

	za swoje działania i decyzje.	do samorealizacji, samokontroli i panowania nad emocjami.			
Relacje kształtowanie postaw społecznych	<p>Kształtowanie umiejętności wyrażania emocji oraz ich rozumienia.</p> <p>Rozwijanie zaangażowania w różne formy aktywności (koła zainteresowań, wolontariat itp.).</p> <p>Kształtowanie prospołecznych postaw uczniów i rozwijanie pozytywnego systemu wartości w klasie.</p> <p>Budowanie w klasie bezpiecznego środowiska umożliwiającego koncentrację na nauce poprzez działania integracyjne.</p> <p>Rozwijanie kompetencji w zakresie wykorzystania różnych form grupowej pracy nad rozwiązywaniem problemów (burza mózgów, dyskusja grupowa).</p>	<p>Doskonalenie umiejętności tworzenia relacji opartych na wzajemnym szacunku i zaangażowaniu obydwu stron.</p> <p>Kształtowanie pozytywnego poczucia własnej wartości, m. inn. poprzez rozwój kompetencji uczniów z zakresu wyrażania i przyjmowania pochwał.</p> <p>Zwiększanie umiejętności budowania podmiotowych relacji z innymi, opartych na szacunku, akceptacji i zrozumieniu.</p> <p>Rozwijanie umiejętności stosowania różnych form komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu autoprezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska.</p>	<p>Doskonalenie umiejętności zmiany postaw i zachowań poprzez stosowanie oraz przyjmowanie asertywnej krytyki.</p> <p>Rozwijanie kompetencji z zakresu rozwiązywania konfliktów z zastosowaniem mediacji i negocjacji.</p> <p>Doskonalenie umiejętności szukania inspiracji w innych – w celu rozwijania własnej kreatywności.</p> <p>Kształtowanie umiejętności dostrzegania stereotypów i uprzedzeń. Rozwijanie kompetencji komunikacyjnych, uważności i empatii.</p>	<p>Podejmowanie działań na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat).</p> <p>Stosowanie w praktyce umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron.</p> <p>Wykorzystywanie wiedzy na temat stereotypów do budowania pozytywnych relacji społecznych.</p> <p>Przygotowanie uczniów do funkcjonowania w dorosłym życiu i akceptowania stanów psychofizycznych związanych z tym okresem.</p>	<p>Zastosowanie w praktyce umiejętności tworzenia relacji opartych na wzajemnym szacunku i zaangażowaniu obydwu stron.</p> <p>Podejmowanie działań nastawionych na różne obszary ludzkich problemów w kontekście udzielania pomocy.</p> <p>Doskonalenie umiejętności nawiązywania relacji interpersonalnych zarówno w życiu prywatnym, jak i zawodowym.</p>
Kultura wartości, normy i wzory zachowań	Wdrażanie do podejmowania odpowiedzialności za realizację określonych zadań lub dziedzin życia szkoły.	Rozwijanie postaw prospołecznych i obywatelskich w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, narodowych, państwowych i	Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które wpływają na zachowanie.	Poszerzanie wiedzy na temat innych kultur oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych	Utrwalanie umiejętności wyrażania własnych emocji oraz odczytywania uczuć i emocji innych. Utrwalanie

	<p>Rozwijanie umiejętności realizacji własnych celów w oparciu o rzetelną pracę i uczciwość.</p> <p>Rozwijanie zainteresowań, poszerzanie autonomii i samodzielności.</p> <p>Rozwijanie wiedzy na temat różnych kultur i ich wkładu w rozwój cywilizacji.</p> <p>Rozwijanie świadomości istnienia potrzeby wspólnego działania na rzecz innych osób.</p>	<p>lokalnych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji oraz odczytywania uczuć i emocji towarzyszących innym oraz umiejętnego reagowania.</p> <p>Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.</p> <p>Rozwijanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości oraz postaw.</p> <p>Rozwijanie wytrwałości w dążeniu do celu, wyzwalamie potrzeby bycia ambitnym.</p> <p>Rozwijanie kreatywności oraz umiejętności zespołowego działania i logicznego myślenia u uczniów.</p>	<p>Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.</p> <p>Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się, z uwzględnieniem sytuacji i miejsca. Doskonalenie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji w oparciu o posiadane informacje i ocenę skutków własnych działań.</p> <p>Zwiększenie umiejętności zaspokajania potrzeb psychoemocjonalnych w sposób zgodny z przyjętymi normami, regułami i zasadami.</p> <p>Dostarczanie wiedzy oraz kształcenie umiejętności niezbędnych w rozwiązywaniu problemów, które wynikają z wielokulturowości.</p>	<p>narodowości.</p> <p>Doskonalenie umiejętności wykorzystywania wiedzy na temat praw i obowiązków obywateli.</p> <p>Wyrażanie własnego zdania na temat różnych problemów oraz uzasadniania go.</p> <p>Zastosowanie w praktyce wiedzy dotyczącej selekcjonowania i krytycznej analizy informacji.</p> <p>Poszerzanie wiedzy na temat różnych form poszukiwania pracy.</p> <p>Doskonalenie kompetencji z zakresu uczestnictwa w rozmowach kwalifikacyjnych i wystąpieniach publicznych.</p>	<p>umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływu rówieśników i mediów na zachowanie.</p> <p>Wykorzystanie w praktyce wiedzy o różnicach kulturowych oraz doskonalenie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.</p> <p>Utrwalanie umiejętności analizy norm społecznych.</p> <p>Budowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron, zaufania do siebie.</p>
<p>Bezpieczeństwo profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<p>Rozwijanie postaw aprobujących abstynencję i unikanie substancji psychoaktywnych w wymiarach: emocjonalnym (pozytywny stosunek do</p>	<p>Rozwijanie aktywnej postawy w obliczu trudnych życiowych problemów.</p> <p>Doskonalenie umiejętności</p>	<p>Doskonalenie umiejętności organizowania swoich zachowań w określonym czasie i przewidywania ich konsekwencji.</p>	<p>Doskonalenie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji w oparciu o posiadane informacje i ocenę skutków własnych</p>	<p>Doskonalenie umiejętności rozwiązywania konfliktów w sposób satysfakcjonujący dla obydwu stron.</p>

	<p>abstynencji), poznawczym (dysponowanie wiedzą na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych) i behawioralnym (nieużywanie substancji psychoaktywnych).</p> <p>Dostrzeganie wyzwań i zagrożeń związanych z pełnieniem nowych ról społecznych.</p> <p>Kształtowanie postaw zapobiegających wczesnym kontaktom seksualnym i związanych z nimi problemów.</p> <p>Utrwalanie informacji o bezpiecznych zachowaniach podczas korzystania z portali społecznościowych oraz metodach przeciwdziałania cyberprzemocy.</p>	<p>rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, sekty, subkultury, choroby) i manipulacji polityczno- - gospodarczych (rasizm, nietolerancja, terroryzm, rozpad więzi rodzinnych, brak ideałów, nachalna reklama itp.).</p> <p>Rozwijanie umiejętności psychospołecznych, takich jak radzenie sobie ze stresem, poszukiwanie pomocy, rozwiązywanie konfliktów i przewidywanie konsekwencji własnych działań.</p> <p>Zastosowanie w praktyce umiejętności bezpiecznego korzystania z zasobów internetu i mediów społecznościowych.</p>	<p>Doskonalenie umiejętności dostrzegania konsekwencji zachowań wobec innych.</p> <p>Stosowanie w praktyce sposobów rekompensowania wyrządzonych krzywd.</p> <p>Rozwijanie umiejętności dokonywania zmian w myśleniu, postrzeganiu i rozumieniu świata.</p>	<p>działań.</p> <p>Wykorzystanie w praktyce wiedzy dotyczącej bezpiecznego posługiwania się komputerem i jego oprogramowaniem oraz zasad bezpieczeństwa w sieci.</p> <p>Wzmacnianie norm ograniczających zachowania ryzykowne oraz korygowanie błędnych przekonań na ich temat.</p>	<p>Wykorzystanie w praktyce umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z niepożądanymi wpływami środowiska rówieśniczego, środków masowego przekazu, reklamy.</p> <p>Wzmacnianie norm redukujących ryzyko eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi.</p>
--	---	--	---	---	--

Treści wychowawczo – profilaktyczne do realizacji w klasach dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym w szkole podstawowej

OBSZAR	ZADANIA
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> wdrażanie do samodzielnego wykonywania czynności lub sygnalizowania potrzeb związanych z samoobsługą, dbaniem o higienę osobistą z poszanowaniem prawa do intymności; zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych;

	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym; • kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie; • rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; • uświadomienie wpływu przyrody na życie ludzi, zwierząt i roślin; • przygotowanie uczniów do roli dorosłej kobiety i mężczyzny; wprowadzenie elementów wiedzy o rozwoju i zmianach własnego ciała oraz elementów wiedzy o seksualności człowieka;
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych: rozwijanie motywacji do porozumiewania się z drugą osobą (rówieśnikiem, dorosłym), komunikowania potrzeb i stanów emocjonalnych za pomocą mowy lub wspomagających bądź alternatywnych metod komunikacji; • nawiązywanie pozytywnego kontaktu emocjonalnego nauczyciela z uczniem oraz między uczniami; • tworzenie sytuacji wychowawczych umożliwiających doświadczanie relacji społecznych, przygotowanie do pełnienia różnych ról społecznych, wzmacnianie pozytywnych przeżyć związanych z pełnionymi rolami; • uczenie się zachowań zgodnych z ogólnie przyjętymi normami życia społecznego; • kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej.
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	<ul style="list-style-type: none"> • uczenie się umiejętności kontroli własnych zachowań i kształtowanie niezależności uczuciowej; • kształtowanie umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach społecznych; uczenie umiejętności radzenia sobie z lękiem, niepokojem i stresem oraz rozwiązywania sytuacji konfliktowych; • kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzania się; • kształtowania umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła; • rozbudzanie zainteresowania i szacunku dla otaczającej przyrody i wychowanie do życia w harmonii z przyrodą; • uświadamianie uczniom ich ograniczeń wynikających z niepełnosprawności, które mogą napotkać w życiu; • kształtowanie umiejętności bycia asertywnym; • rozwijanie umiejętności dokonywania wyboru i budzenie poczucia odpowiedzialności za własne decyzje oraz uczenie obowiązkowości; • rozwijanie wrażliwości i kreatywności artystycznej zgodnie z potrzebami i możliwościami uczniów; • udział w różnych wydarzeniach społecznych i kulturalnych

	<p>w roli odbiorcy i twórcy kultury, uczenie przy tym wyrażania swoich przeżyć, emocji i doświadczeń;</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie uczniów do wyboru formy spędzania czasu wolnego i aktywnego w niej udziału; • przybliżanie tradycji i obyczajów lokalnych i narodowych; rozbudzanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej, regionu, narodu;
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych; • uczenie umiejętności ochrony siebie, swojej intymności oraz poszanowania intymności innych osób; • kształtowanie umiejętności bezpiecznego korzystania z technologii informacyjno – komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu nadmiernej pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, internetu i multimediiów; • przygotowanie do bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach; • kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.

VI. Kierunki pracy wychowawczo – profilaktycznej na lata 2017 – 2019

W odniesieniu do wyników diagnoz i wyłonionych obszarów kluczowych określono zadania szczegółowe na okres od września 2017 do czerwca 2019 roku:

- kształtowanie u uczniów umiejętności nawiązywania i utrzymywania prawidłowych relacji,
- kształtowanie u uczniów dbałości o kulturę języka,
- stwarzanie uczniom warunków do obniżania napięć emocjonalnych w sposób bezpieczny oraz uczenie przez pokazywanie korzyści nieagresywnych sposobów kontaktowania się z innymi i rozwiązywania konfliktów,
- kształtowanie u uczniów postaw prozdrowotnych,
- rozwijanie umiejętności bezpiecznego korzystania z nowych technologii komunikacyjnych,
- rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców uczniów.

VII. Sposoby realizacji programu

Program będzie realizowany w następujących formach:

- zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego,

- zajęcia z wychowawcą,
- zajęcia pozalekcyjne,
- zajęcia w ramach pomocy psychologiczno- pedagogicznej,
- zajęcia warsztatowe dla uczniów nauczycieli i rodziców,
- zajęcia z pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką szkolną,
- zajęcia integrujące środowisko szkolne (wycieczki, imprezy, festyny, dyskoteki itp.),
- udział w akcjach ogólnokrajowych np. „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Dzień bez papierosa”, „Światowy dzień walki z AIDS”, „Dziecko w sieci”, „Sprzątanie świata”,
- akcje szkole np. „Dzień Godności”, „Dzień dla Zdrowia”, "Szkolny Tydzień Profilaktyki",
- akcje charytatywne ogólnopolskie, środowiskowe i działania pomocowo-charytatywne wynikające z bieżących potrzeb,
- spotkania profilaktyczne ze specjalistami instytucji wspomagających,
- gazetki ścienne – prezentacja osiągnięć uczniów, wyników frekwencji,
- internetowy kącik dla rodziców „ Szkoła dla Rodziców” na stronie www ośrodka,
- wywiadówki i spotkania profilaktyczne,
- spektakle teatralne i projekcje filmowe,
- programy z zakresu promocji zdrowia, projekty edukacyjno – wychowawczych,
- indywidualna praca z uczniami i rodzicami,
- spotkania z osobami reprezentującymi instytucje pozaszkolne w ramach edukacji prozdrowotnej i bezpieczeństwa,
- apele szkolne poświęcone procedurom i regulaminom obowiązującym w ośrodku, analizie frekwencji uczniów w szkole i aktualnie pojawiającym się problemom i zagrożeniom,
- kodeksy klasowe - praca w oparciu o klasowe systemy zasad i norm,
- programy i działania naprawcze planowane przez zespoły nauczycielskie,
- grupowe i indywidualne systemy motywacyjne,
- motywacyjny system oceniania zachowania uczniów - comiesięczne ocenianie zachowania,
- wdrażanie nowych lub sprawdzonych sposobów oddziaływania wychowawczego (kontraktów, dzienników komunikacji itp.),
- organizacja spędzania przerw międzylekcyjnych przez uczniów (podział na strefy dla poszczególnych klas).

Sposoby realizacji tych zadań w danym roku szkolnym, z określoną grupą uczniów opracowuje indywidualnie wychowawca/nauczyciel, uwzględniając ich możliwości i potrzeby edukacyjno – wychowawczo – rozwojowe w formie planu pracy (plan pracy wychowawczo – profilaktycznej w klasie/ grupie wychowawczej, plan pracy zajęć pozalekcyjnych, plan współpracy z rodzicami itp.).

VIII. Monitoring i ewaluacja programu

Program będzie poddawany systematycznej ewaluacji i weryfikowany według potrzeb. Częściowa ewaluacja będzie odbywać się w trakcie jego realizacji, natomiast całościowa w czerwcu 2019 roku. Ocena bieżąca dokonywana będzie na zakończenie roku szkolnego poprzez analizę sprawozdań realizatorów programu, wyników klasyfikacji, wyników badań ankietowych i sondaży, obserwacji i spostrzeżeń, wyników prowadzonych diagnoz sytuacji wychowawczej w klasach, opinii i wniosków rodziców. Wnioski z okresowej oceny będą służyły do modyfikowania działań i będą wprowadzane aneksem.

W czerwcu 2019 roku zostanie przeprowadzona ocena stopnia osiągnięcia celów w zakresie realizacji zadań szczegółowych wyznaczonych na lata 2017 – 2019 w oparciu o następujące kryteria:

Zadanie	Wskaźniki
kształtowanie u uczniów umiejętności nawiązywania i utrzymywania prawidłowych relacji	— liczba uczniów przejawiających agresję w relacjach z innymi osobami — wskaźnik poczucia bezpieczeństwa uczniów
kształtowanie u uczniów dbałości o kulturę języka	— liczba uczniów z obniżoną oceną zachowania z powodu używania wulgaryzmów
stwarzanie uczniom warunków do obniżania napięć emocjonalnych w sposób bezpieczny oraz uczenie przez pokazywanie korzyści nieagresywnych sposobów kontaktowania się z innymi i rozwiązywania konfliktów	— liczba uczniów uczęszczających na zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno – społeczne — liczba uczniów uczestniczących w rozmowach mediacyjnych — ilość zajęć poświęconych emocjom i sposobom radzenia sobie z nimi
kształtowanie u uczniów postaw prozdrowotnych	— liczba uczniów biorących udział w konkursach, inicjatywach promujących zdrowie — ilość zajęć o tematyce prozdrowotnej — liczba uczniów biorących udział w zajęciach pozalekcyjnych
rozwijanie umiejętności bezpiecznego korzystania z nowych technologii komunikacyjnych	— wyniki quizów/testów wiedzy — ilość zajęć poświęconych tematyce bezpieczeństwa podczas korzystania z nowych technologii

	<ul style="list-style-type: none"> — liczba uczniów – sprawców i osób doświadczających cyberprzemocy
<p>rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców uczniów</p>	<ul style="list-style-type: none"> — liczba rodziców uczestniczących w spotkaniach, zebraniach w ośrodku — ilość inicjatyw mających na celu rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców — liczba rodziców konsultujących się z nauczycielami/specjalistami w sprawach wychowawczych